

پایش ملی محیط کسب و کار استان هرمزگان زمستان ۹۹ (دوره هجدهم)

بهار ۱۴۰۰

منبع : اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

تهیه کننده : واحد پژوهش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی هرمزگان

مقدمه :

محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی مؤثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند؛ عواملی نظیر قوانین و مقررات، میزان بارندگی، فرهنگ کاری در یک منطقه و... که در کشورها و مناطق جغرافیایی گوناگون، در هر رشته کاری و نیز در طول زمان متفاوت هستند. امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهم ترین راهبردهای توسعه اقتصادی هر کشور به شمار می رود و علاوه بر آن هرچه محیط کسب و کار یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود. با این حال بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب است، که دستیابی به این مهم نیازمند وجود فرایندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار هر کشور است.

گزارش حاضر، هجدهمین گزارش فصلی است که اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با رویکرد تلفیق داده های پیمایشی با داده های آماری بر اساس نظریه عمومی کارآفرینی شین ارائه نموده است. در این گزارش، داده های پیمایشی حاصل از ادراک سنجی از وضعیت مؤلفه های محیط کسب و کار کشور در زمستان ۱۳۹۹، از ۲۴۰۰ فعال اقتصادی زیرمجموعه سه اتاق و با استفاده از روش تکمیل پرسشنامه الکترونیکی (CAWI2) و همچنین آمارگیری تلفنی با کمک رایانه (CATI3) صورت گرفته است و داده های آماری نیز از منابع آماری رسمی کشور تهیه و مورد استفاده قرار گرفته اند.

امید است نتایج این طرح بتواند نقشه راه روشنی برای برنامه ریزی و سیاست گذاری در جهت بهبود محیط کسب و کار کشور فراهم آورد.

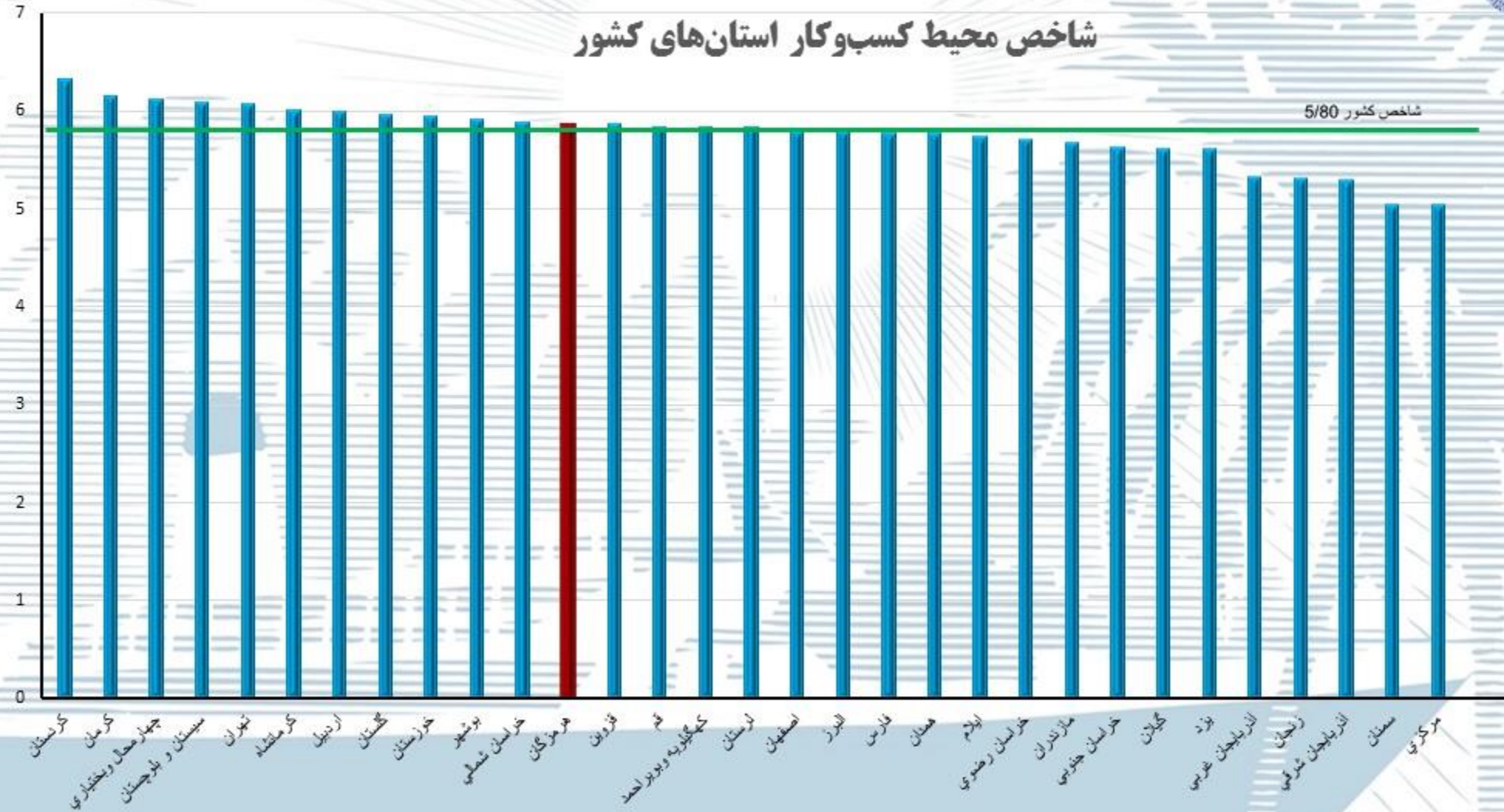
روش اجرای طرح :

- جامعه هدف: اعضای فعال اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون استان
- حجم نمونه آماری: با توجه به نمونه گیری طبقه بندی، حجم نمونه متناسب با هر فصل تغییر می کند.
- زمان آمارگیری: آخرین ماه هر فصل
- روش جمع آوری اطلاعات: اطلاعات مورد نیاز این طرح به ۲ روش به دست می آید. برای مؤلفه های پیمایشی به صورت آمارگیری الکترونیکی و تکمیل پرسشنامه از طریق سامانه اینترنتی توسط واحدهای انتخاب شده در طرح نمونه گیری است و برای مؤلفه های آماری از روش جمع آوری داده ها از مراجع رسمی کشور است.
- نتیجه طرح عددی اعشار بین یک تا ده محاسبه می شود، هرچه عدد به یک نزدیک تر باشد وضعیت مناسب تر بوده و هرچه به ده نزدیک تر شود وضعیت نامناسب تر است.

سال	سال ۹۶	سال ۹۷	سال ۹۸	زمستان ۹۸	پاییز ۹۸	زمستان ۹۹
کشور	۵.۷۸	۶.۳۳	۶.۰۸	۶.۰۵	۵.۹۳	۵.۸۰

شاخص محیط کسب و کار استان کشور

شاخص محیط کسب و کار استان های کشور

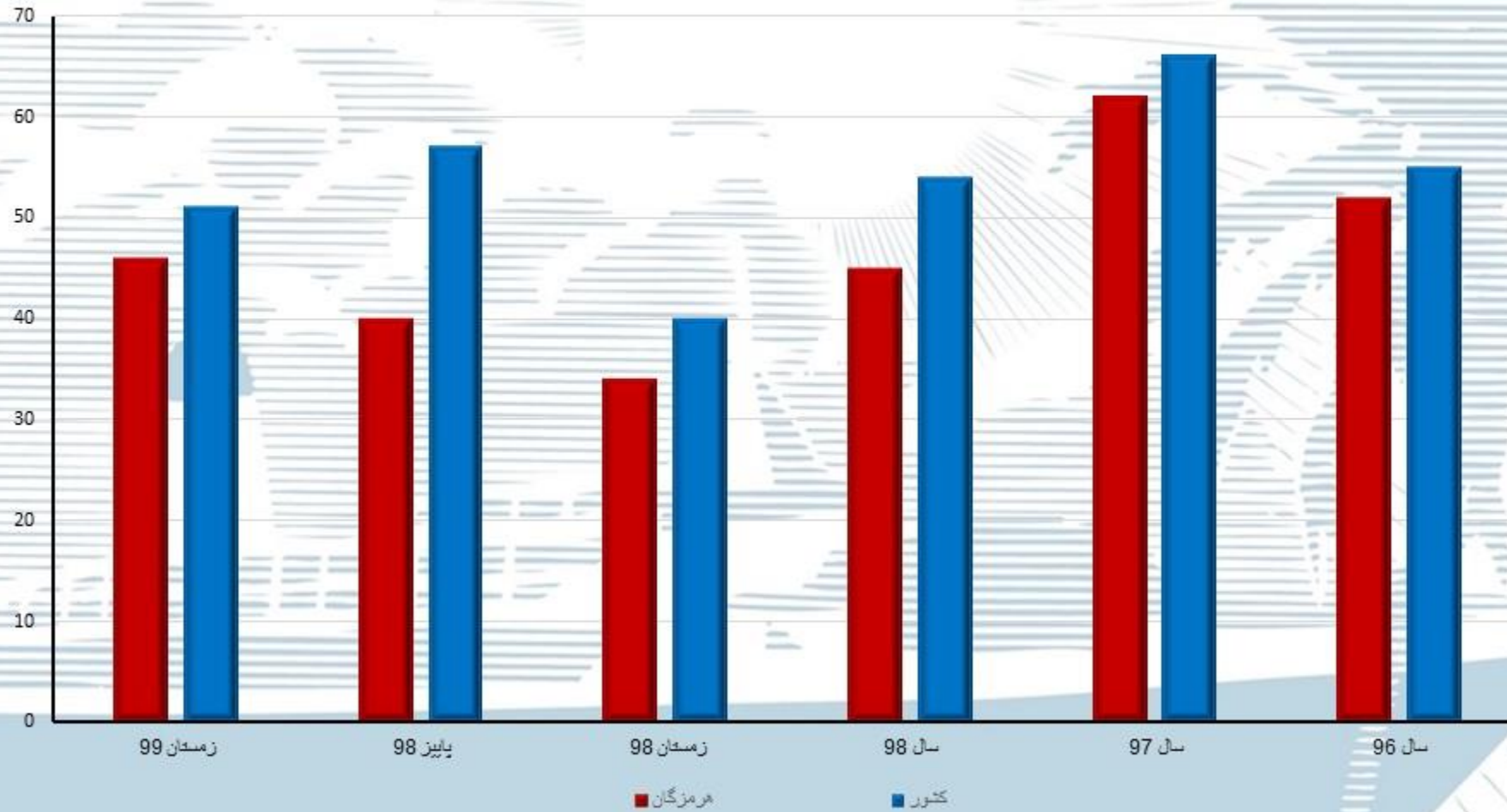

مقایسه میزان مشارکت پاسخگویان در طرح در استان هرزگان با کشور

سال	سال ۹۶	سال ۹۷	سال ۹۸	زمستان ۹۸	پاییز ۹۸	زمستان ۹۹
هرزگان	۵۲	۶۲	۴۵	۳۴	۴۰	۴۶
کشور	۵۵	۶۶	۵۴	۴۰	۵۷	۵۱

مقایسه میزان مشارکت پاسخگویان در طرح در استان هرمزگان با کشور

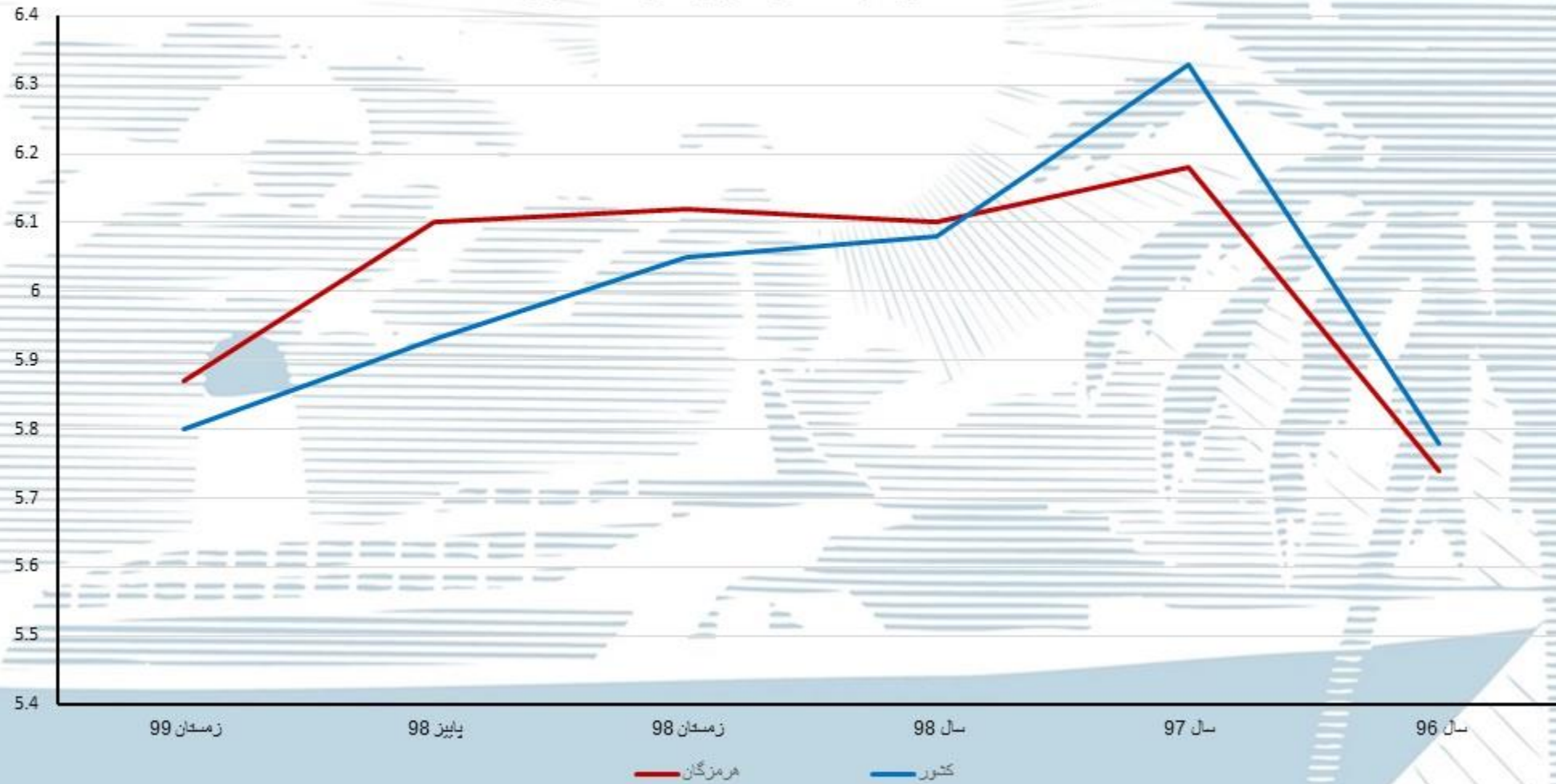

مقایسه شاخص محیط کسب و کار استان هرمزگان با کشور

درصد تغییرات فصل زمستان نسبت به								
فصل مشابه سال گذشته	فصل گذشته	زمستان ۹۹	پاییز ۹۸	زمستان ۹۸	سال ۹۸	سال ۹۷	سال ۹۶	
-۴.۱۸	-۳.۷۴	شاخص هرمزگان ۵.۸۷	۶.۱۰	۶.۱۲	۶.۱۰	۶.۱۸	۵.۷۴	هرمزگان
-۴.۱۳	-۲.۱۴	۵.۸۰	۵.۹۳	۶.۰۵	۶.۰۸	۶.۳۳	۵.۷۸	کشور

مقایسه شاخص محیط کسب و کار استان هرمزگان با کشور

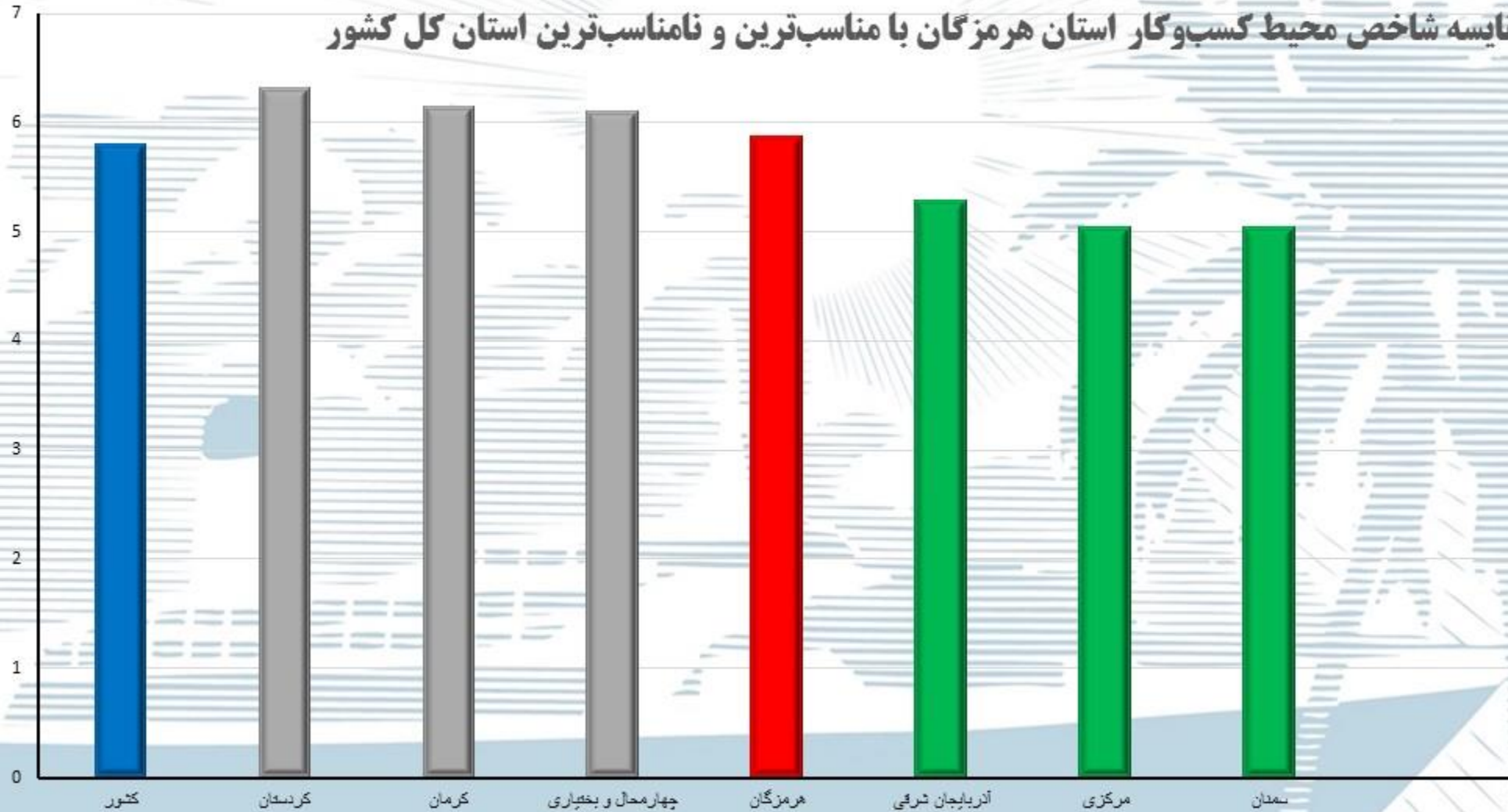

مقایسه شاخص محیط کسب و کار استان هرمزگان با مناسبترین و نامناسبترین استان کل کشور

کشور	کردستان	کرمان	چهارمحال و بختیاری	هرمزگان	آذربایجان شرقی	مرکزی	سمنان	استان
۵.۸۰	۶.۳۲	۶.۱۵	۶.۱۱	۵.۸۷	۵.۲۹	۵.۰۴	۵.۰۴	زمستان ۹۹

مقایسه شاخص محیط کسب و کار استان هرمزگان با مناسبترین و نامناسبترین استان کل کشور

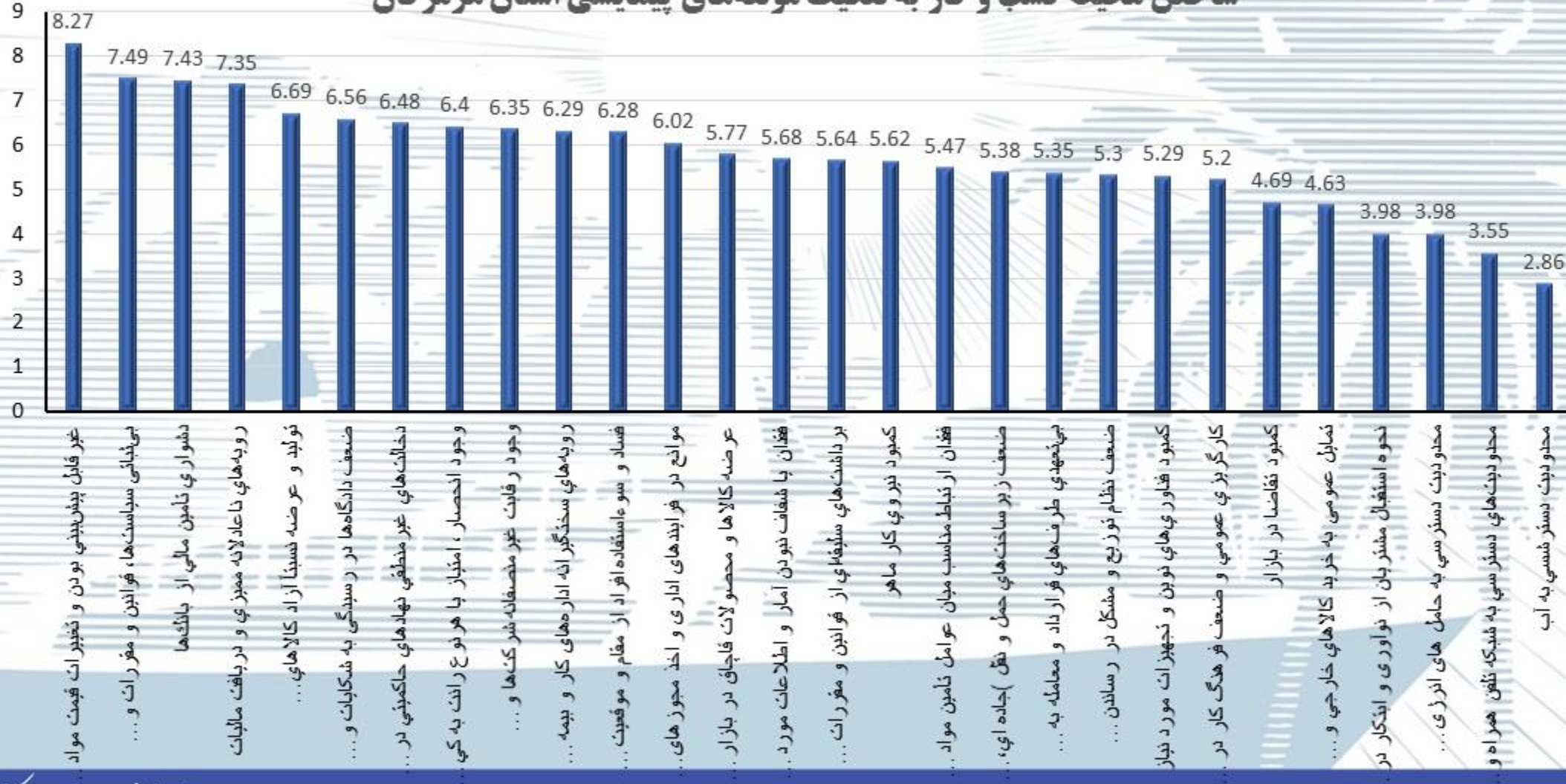

شاخص محیط کسب و کار به تفکیک مؤلفه‌های پیمایشی استان هرمزگان

۵.۳۰	ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار	۳.۹۸	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
۵.۷۷	عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران	۵.۶۴	برداشت‌های سلیقه‌ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ...
۵.۴۷	فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار	۵.۳۵	بی‌تعهدی طرف‌های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده‌هایشان
۶.۴۸	دخالت‌های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت‌ها در بازار	۷.۴۹	بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار
۵.۲۰	کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه	۸.۲۷	غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
۴.۶۹	کمبود تقاضا در بازار	۶.۲۹	رویه‌های سختگیرانه اداره‌های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
۵.۲۹	کمبود فناوری‌های نوین و تجهیزات مورد نیاز	۴.۶۳	تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی‌رغبتی به خرید محصولات ایرانی
۵.۶۲	کمبود نیروی کار ماهر	۶.۶۹	تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار
۳.۵۵	محدودیت‌های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	۶.۳۵	وجود رقابت غیرمنصفانه شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا شبه‌دولتی در بازار
۲.۸۶	محدودیت دسترسی به آب	۶.۵۶	ضعف دادگاه‌ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
۳.۹۸	محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و)...	۶.۴۰	وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به کی یا تعدادی از رقبای بازار
۶.۲۸	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی		
۶.۰۲	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه‌های اجرا		

شاخص محیط کسب و کار به تفکیک مؤلفه های پیمایشی استان هرمزگان

مقایسه شاخص محیط کسب و کار به تفکیک مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین مؤلفه‌های پیمایشی در استان هرمزگان با استان‌های هم‌جوار

استان	هرمزگان	فارس	کرمان	یزد	سیستان و بلوچستان
غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	۸.۲۷	۸.۶۲	۷.۰۷	۸.۵۷	۸.۹۷
بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی	۷.۴۹	۶.۹۰	۷.۳۸	۷.۱۹	۵.۹۱
دشواری تامین مالی	۷.۴۳	۷.۳۴	۶.۹۶	۶.۷۸	۷.۰۰
محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و...)	۳.۹۸	۳.۳۲	۴.۹۴	۳.۲۰	۵.۱۹
محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	۳.۵۵	۳.۲۲	۴.۴۹	۳.۴۰	۴.۶۶
محدودیت دسترسی به آب	۲.۸۶	۲.۷۹	۳.۷۰	۲.۹۳	۴.۴۵

برخی از مشکلات اصلی از دید فعالان اقتصادی (شامخ مدیران - اردیبهشت ۱۴۰۰)

- قطعی های برق در ماه اخیر (اردیبهشت) معضل جدی برای فعالان اقتصادی بوده و خسارات زیادی را به دستگاه های تولیدی وارد کرده و تعویض و تعمیر هم با هزینه های بالا صورت می گیرد. (صنایع فلزی، صنایع نساجی، ماشین سازی و لوازم خانگی، پوشاک و چرم و...).
- کاهش تقاضا به دلیل وجود انتخابات پیشرو و همچنین سردرگمی در خصوص توافقات برجام و از سوی دیگر نوسانات شدید قیمتی تقاضای مشتریان را با کاهش روبرو کرده است. (صنایع لاستیک و پلاستیک، کانی غیر فلزی، صنایع غذایی، صنایع فلزی).
- کمبود نیروی انسانی به دلیل شیوع بالای کووید ۱۹ در اردیبهشت ماه و از طرفی عدم دسترسی به نیروی کار به دلیل عدم تناسب.
- حقوق و دستمزدها با هزینه ها (صنایع کانی غیر فلزی، صنایع غذایی و...).
- همچنان عدم پرداخت تعهدات از سوی خوردروسازان وجود دارد که هر روز بر شدت کمبود نقدینگی بسیاری از صنایع وابسته می افزاید (وسایل نقلیه و قطعات وابسته و صنایع لاستیک و پلاستیک).
- با افزایش قیمت مواد اولیه و تجهیزات، از خرداد ماه انتظار می رود افزایش قیمت محصولات در اکثر صنایع اعمال شود.
- افزایش شدید قیمت حامل های انرژی مانند برق و گاز (صنایع فلزی، وسایل نقلیه و قطعات وابسته و...).